

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre 5 „ — „
 Negyedévre 2 „ 50 „
 Egy hónapra 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:
 PÉCSÉTT, Mária-utca 1. sz.
 a kir. ítélőtábla épületével szemben.
 Hová az előfizetések és a lap szerkesztésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPI LAP.

Szerkesztői iroda:
 PÉCSÉTT, Mária-utca 1-50 szám
 I. EMELET
 Hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.
 —
 Kéziratok vissza nem adatnak
 —
 Működésük a kiadóhivatalban vértetnek is

A püspöki pásztorlevelek.

Pécs, 1895. szeptember 4.

A püspöki konferencia, melynek tanácskozása elé oly feszült várakozással tekintett az ország közönsége, véget ért, s a tanácskozás eredményéről kiszivárgott hírek elég megnyugtatóan hangzottak és a magyar püspöki karnak böles és hazafias magatartásáról tanuskodnak.

Alig volt még a püspöki karnak tanácskozása, a mely nagyobb politikai fontossággal bírt volna, mint a legutóbbi budavári konferencia, mert ezen kellett eldölnie, lesz-e Magyarországon kulturharc a maga állambontó következményeivel, vagy visszaáll a vallási béke és kölcsönös türelem, mely államunk szilárd alapját képezte a legnagyobb megpróbáltatások közepette is.

Az egyházpólitikai törvények életbeléptetése alkalmából a papsághoz és a hívőkhöz intézendő pásztorlevelek képezik azt az alapot, melyből a harci bárd vagy a béke olajága kisarjadzik, mert a katolikus egyház hierarchikus szervezete mellett csak ezekre a pásztorlevelekre támaszkodó működése az alsó papságnak és a világi híveknek hivatkozhatik az egyház tekintélyére.

Azok tabórában, kik az egyházpólitikai vilongasból élnek s a kiknek politikai működése azonnal elveszti minden további létjogosultságát, mielőtt a vallási béke ismét elfoglalja ősi uralmát ebben az országban, bizonyára nagyon sokan lesznek, a kik a közös pásztorlevelet is fel fogják használni oktan támadásokra, csak hogy a kedélyeket mindkét oldalon keserítve, folyton az egyházpólitikát tarthassák előtérben s így a minden egyéb terepen mutatkozó politikai sivárságot ezzel maszkirozhatják.

A minden igaz hazafi által hön öhajtott béke helyreállítására nagyon rossz szolgálatot tesz az, a ki gyalázkodó terrorizmussal akarja elnémitani a dolgok új rendje ellen emelkedő hangokat, mert a szívek mélyébe fojtott keserűség nagyon veszedelmes parázs, mely államépületünket a legkisebb kedvező szellővel lángba boríthatja.

Mikor a főpapság arról panaszkodik, hogy az új törvényekkel Magyarországnak keresztény jellegét törölték el, természetesen találjuk a panaszban rejlő keserűséget, mert hisz az tökéletesen igaz; az egyházpólitikai törvényeknek nem is volt egyéb céljuk, mint az egyházakat visszaszorítani a hitélet terére s az állam részére biztosítani a kizárólagos intézkedési jogosultságot polgárai külső jogviszonyainak rendezésében; az egyház és állam jogkörei közt megvonni szigorúan a határvonalakat; szóval a keresztény államból megcsinálni a jogállamot.

Igazat mond tehát a pásztorlevél, a mikor azt állítja, hogy Magyarország megszűnt keresztény állam lenni, mert hisz magunk mondjuk, hogy jogállammá lettünk, melynek mint ilyennek, semmiféle felekezeti jellege nem lehet. Hogy ezt az igazságot a püspöki kar panaszkép hangoztatja, azt rossz néven venni sem tudjuk tőle, mert hitbéli meggyőződés teszi náluk panaszszá az állam keresztény jellegének elvesztését, s fájdalmuk e fölött minden esetre őszintébb, mint a hűséges kormányparti lelkek öröme a fölött, hogy jogállammá lettünk.

Hogy jogállammá legyünk, először is államunk kellene lennünk, mert az a tartományi kormányzat, mely számunkra engedélyezve van, hijával van az állami attributumok leglényegesebbjeinek. Aztán nemcsak az tesz valamely államot jogállammá, hogy a házasságot polgári tisztviselő előtt kötik, hanem az, hogy a legkisebbnek joga is érvényesülhet minden önkény ellen, ha még oly hatalmas befolyás iparkodnék is ezzel a jogot leigázni.

Nem-e szánalmas mosoly űne ajkainkra, ha valaki azt merné állítani, hogy mi ilyen értelemben vett jogállam vagyunk?

Mi tehát teljesen értjük — ha nem is osztjuk — főpapjaink panaszát az állam keresztény jellegének eltörlése fölött, s méltányoljuk is, mert a papság részére adandó utasításban megmaradtak ama korlátok között, melyeket az állam éppen az

egynazpolitikai törvényekben megszabott az egyháznak.

Kimondja a püspökök pásztorlevele, hogy ezeket a törvényeket nemcsak az egyháznak kell respektálnia, hanem egyszersmind a híveket is utasítani kell, hogy a polgári törvények rendelkezéseinek vallási kötelességeik előtt eleget tegyenek.

Az az utasítás, hogy az egyház fontartja a maga tanítását és hitbéli felfogását, a mihez képest a születési, halálozási és esketési anyakönyvek az egyház saját céljaira tovább is vezetendők lesznek; hogy az egyházi házasságkötéseknél csupán az egyházi kánonokat rendeli szem előtt tartandóknak, s az egyházilag meg nem kötött házasságot a polgári kötés dacára sem tekinti érvényes házasságnak, sőt az ilyenben élőkkel szemben az egyházi fenytékek alkalmazását is kilátásba helyezi; hogy a szentszékek továbbra is törvénykezni fognak mindazon pörökben, a melyekkel a hívek, saját lelkiismeretük megnyugtatósa végett, tehát pro foro interno, hozzájuk fordulnak: mindez nem kulturharcot jelent, hanem tisztán folyománya az egyház és állam hatalmi körei elválasztásának.

Az állam nem korlátozza, de nem is korlátozhatja az egyházat, hogy saját tulajdonképpeni hatáskörében, tehát hitéleti szempontból a saját egyházi törvényeit alkalmazhassa, hisz ez folyománya a vallásszabadságnak, mi egyik integrans kiegészítő része az egyházpólitikai reformoknak; nem is lehet tehát ellenvetése ez államnak az ellen, ha bármelyik egyház is vallási szempontból a saját hitelvei és törvényei szerint itéli meg híveinek házassági viszonyait.

Az egész utasításban első tekintetre az látszik ellentmondásnak, hogy a polgári törvények kifejezett respektálása mellett a szentszékek megtagadják a folyamatban levő házassági perek áttételét, de hát hadd folytassák ezeket a szentszékek pro foro interno, hisz ezeknek a pereknek polgárijogi hatálylyal való befejezhetőségéről az áttétel nélkül is gondoskodva van. Ebből nem lesz val-lásháború.

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Nászinduló.

— Camille Mendés. —

Öreg kis csacsi volt, mely faluról falura cipelte a taligát, melyen Borbála kintornája volt elhelyezve. Borbála pedig nyúlánk természetű leány volt, ki husz éves kora dacára harminc évesnek látszott, sovány, beesett mellű, ki a sipláda fogantyuját forgatta az országút mentén lévő kocsmák előtt, vagy a falvakban, városkákban, a bíró háza előtt. A csacsiat Colinnak hívták; az emberek legalább így hívták, a mikor közeledni látták, a mint nyelvét kilógatva, ballagott tovább, míg befordulhatott a kocsmára udvarára, napi munkájának befejezése után.

A leány nem volt szép és soha senkinek sem jutott eszébe, hogy megkérdezze tőle, van-e neki családneve is. Némelyek a „kintornás lánynak” hívták, mások — a rossznyelvűek — pedig Colin hugának.

A leányt ez az elnevezés nem bántotta. Egyszerűen azt hitte, hogy csakugyan testvére a csacsinak, mely épp oly nyomorult volt, mint ő, épp oly közönyös, mint ő és épp oly lemondó, mint ő. Nyakában néhány hajszál göndörödött, a csacsinak is csak ut-ott szürkéllett néhány szőrszála.

A nyomor rokonságot szül. A mikor valakinek nincs se apja, se anyja, se férje, se gyermeke, hát azt szereti, a kit szerethet; a sziv olyan jószág, melynek mindig kell valamivel foglalkoznia.

Csak két éve annak, hogy a kintornás leány ez állattal egyedül járta az országutakat. Az előtt egy másik társa is volt, egy öreg, vak ember, a kit ő épp úgy vonzott, mint a hogy a csacsi a kintor-

nát cipelte. Az öregről azt hitte, hogy a nagybátyja; nem igen volt biztos a dologban; ő nem igen nyilatkozott fölöle, talán el is felejtette, vagy egyéb okai voltak a hallgatásra.

A leány vele járt, ez az egész; és a mennyire vissza tudott emlékezni, ez mindig így volt; ott futkosott az ablakok alatt, felszedve a ledobott filléreket, aztán odaadta a vaknak, ki így motyogott:

— Köszönöm, jó emberek, köszönöm jó aszszonyok.

Ha ivott az öreg, teljesen elvadult és a botot, melylyel a csacsi szokta biztatni, a leány hátán tancoltatta. A leány pedig nem panaszkodott, mert megszokta. Az öreg rá ordított:

— Ide jer te lusta!

És ő odajött, oda tartotta a hátát, átvette az ütlegeket, aztán neki támaszkodott valamelyik falnak, vagy fának és . . . azzal vége volt a dolognak. Egyszer majd belehalt a verésbe. Akkor aztán csalásra vetemedett. A mint az öreg megint dühöngeni kezdett, ő gyorsan levetkőzött, akár az országút közepén is, ruháit ráarkta a csacsi hátára és így szedte rá a világtalant, ki minden erejéből ütött, vert, miután előbb végig tapogatta a ruha darabokat.

De aztán lemondott a mentő eszközről, mert a vén korhely nagyon is kinozta a szegény állatot; inkább elszenvedte, hogy őt magát űsse.

Aztán, egy téli éjjelen az öreg meghalt; hajnalban egy óráig nézte a holttestet, de az bizony meg sem mozdult többé. A leány sokáig sirt, midőn látta, hogy bácsija örökre elaludt.

A falu birájánál sok fáradságába került, a mig hulláját eltemették; hiszen sem pénz, sem iromány nem maradt utána. A halottas kocsi után, a térdig érő hóban, együtt ballagott a csacsi. Utközben a

kintornán játszott; vidám dalba kezdett, mely mind szomorubbá vált, mert mind lassabban játszott, úgy gondolta, hogy ebben a zenében nem tolik kedve a halottnak.

A temetés után újra megkezdte az örökös vándorlást. Az országutakat igen jól ismerte. Tovább folytatta a régi életet, mely most még szomorubbá lett. Nem verték, de azért még szerencsétlenebbnek érezte magát. Miután senkivel sem beszélt, legfőlebb a csacsival, lassankint igen sok szót elfelejtett, a mit azelőtt tudott. Valósággal elbutult. És ha az emberek ráérték volna arra, hogy mások nyomorával is foglalkozzanak, talán megajánlta volna azt a nyúlánk, sápadt, sovány, merev nézésű leányt, ki gépiesen forgatta a kintornát, melyből panaszos, szivetráó hangok tödultak ki; talán a nyomorúságos, szegény teremtsének a lelke szólt belőle.

Egy alkalommal, midőn ott játszott a fő-utca sarkán, egy fehér ház előtt, mely a legesebb volt a faluban, az első emeleten megnyílt az egyik ablak és ő száját kitéve, mosdatlanul bámult a fiatal emberre, a ki az ablakon kihajolt, hogy két fillért dobjon le neki.

Különös dolog! Bár az utat beragyogta a vör-fény és bár a szobában, ott fent, kevesebb lehetett a napfény, a fiatal kintornás leánynak mégis úgy tetszett, hogy az ablakból ösznölt a fény. Olyan szép és olyan finomul öltözött fiatal embert még sohasem látott, mint aki az ablakból kihajolt. Csakis a városokban, a hol ő még sohasem járt, a leggasdagabb uraknak lehet olyan szép arcuk, és olyan finom ruhájuk. Azt gondolta magában, hogy igen nagy ur lehet, talán magának a bírónak a fia.

Miután a leány meg sem mozdult, a fiatal ember a kezével mutatta neki a helyet, a hová a pénzdarab esett, aztán becsukta az ablakot.

Kiállítási szédelgők.

Pécs, 1895. szept. 4.

Mult hó 27-iki számunkban foglalkoztunk ismét ezzel az ügygyel és jóllehet bizonyítékaink egy részét már akkor közre adtuk, melyek kétségtelenné teszik, hogy a városunkban a saját zsebük javára pompásan működött szélhámosok, Herceg és Mauthner urak, a mai korban is páratlanul álló becsapások és csalások hosszú sorozatát követték el, a nélkül, hogy hajuk szála is meggömbült volna.

Dacára, hogy ezek a jeles urak bennünket leplezéseinkért sajtóperrel fenyegettek meg, csak hogy port hintsenek a közönség szemébe, nehogy azt találja valaki hinni, hogy ez a még mai napig be nem váltott fenyegetés visszaretentene, hogy tovább is kitartóan üldözzük a bűnt, közöljük az alábbiakban ez ügyben szerzett újabb értesüléseinket.

Ez által a szédelgő kompánia által egy magán kiállítás lón állítólag rendezve az idén Berlinben. a melyről a berlini hatóság mit sem tud. A juryt Herceg és Mauthner urak képezték. A ki fizetett nekik. az mind kapott I. oszt. kitüntetés. Csak hogy azt találjuk kissé különösnek, hogy ez a szédelgő vállalat a hivatalos okleveleket és érmekeket, melyek egy régiebb kiállításon a kiállítási igazgatók által adattak, hűen utánozva osztogatta ki Kundschaftjainak, a nélkül, hogy okirat-hamisításért perbe fogták volna őket.

Erről az állítólagos magán kiállításról aztán ezek a jó firmák egy katalogust adtak ki, mely minden általuk becsapott és becsapásra deszignált iparos és gyáros nevét tartalmazza. A berlini katalogusban 864 ilyen áldozat neve van.

Ezek közt olvastuk Novák János pécsi hentes iparos nevét is. Azonnal megindítottuk nyomozásunkat és Novák ur kijelentette, hogy soha nem állított ki semmit, nem ment lépre, bárha ezek a jó madarak úgy is felajánlották neki az érmet és kitüntetését, csak fizessen.

Ennek a jeles újabb schwindlinek ekklatáns bizonyítására adjuk a Herceg és Mauthner cég által Novákhöz intézett leveleket és táviratokat a kellő sorrendben, a mikhez a kommentár felesleges.

I.

Budapest, 1895. június 20.

Tek.

Novák János urnak

Pécs.

Winterstein ur által nekem küldött a berlini és párisi kiállításokra szóló megbízó levelét vettem; én ennek megfelelőleg fogok eljárni, minden kiállítás után esetleg kézbesített kitüntetés és oklevél vétele után köteles ön nekem eljárásomért 180 azaz egyszáznyolcvan forintot fizetni.

Együttal kérem a berlini kiállításra f. hó 24 én a mellékelt piros címre egy kis posta-csomag száraz húst küldeni, a párisira pedig jövő hó 15 én és kérem engem minden elküldésről értesíteni sziveskedjék.

Ezen levelemet kérem postafordultával elismerni.

Kiváló tisztelettel
Mauthner s. k.

A leány utána nyújtotta karjait, hogy visszatartsa a tünelemét. Már nem volt ott! Nézett jobbra is, balra is, majd halkán sóhajtozott:

— Óh istenem! Istenem!

Ugy tetszett neki most, mintha egyszerre első-tétült volna körülötte a világ és mintha még a szív is fázna, holott az előbb oly igen melege volt. Megragadta a kintorna tengelyét és örült gyorsasággal kezdte forgatni. A vig, vagy vigasztalan hangok szenvedélyesen özlöltek a hangszerből; a szegény leánynak a szive szólalt meg a dalokban. Remélte, hogy a fiatal embert a zene ismét ki fogja csalni. Az ablak azonban zárva maradt. A leány ott maradt estig, dühösen játszott szüntelen, — az utcai gyerekek őrzöngő táncot jártak körülte és pajzánul rugdalták a szegény csacsi hasát.

Nem ment el a faluból estére sem, másnap sem, a következő napokon sem. Nem bolyongott többé. Nem vágyott már végtelenül elnyúló utakra. Az az érzése támadt, mintha egy fárasztó utazás befejeztével végre célhoz ért volna.

Odaért, valóban!

Oly sok szenvedés, oly sok bánat után a szerelem céljához ért. Ugy érezte, mintha eddig nem is létezett volna. Hogy magában beszélhessen arról, a kit egyszerre, szive egész hevővel szeretni kezdett, újra megtalálta az elfelejtett szókat és talált olyanokat, melyeket sohasem tudott.

Ha az új szülött gyermek, a mint először megpillantja a napfényt, bámulatának kifejezést tudna adni, csak az érezhetne úgy, a mint a szegény kintornás leány érzett. A gépből nő lett.

Mert ha valaki a csacsi hugának hívta, megharagudott.

— Vicának hívnak, mondá, mert ezt a nevet találta ki.

II.

Budapest, am 5. Juli 1895.

Herrn Johanna Novák Selcher

Fünfkirchen.

In Beantwortung ihres Werthen theile Ihnen köflichst mit, dass ich die Stornirung entschieden nicht annehmen kann, da ich für Sie bereits an sehnliche Auslagen habe, für Platzmiete, ferner für Provision des Agenten Winterstein. Herr Herceg ist derzeit in Berlin, wollen Sie daher gefälligst ein Postpaquet Salami oder eine Schinke an Herrn Bartz & Comp. Spediteure nach Berlin senden, alles andere wird Herr Herceg besorgen. — Hochachtungsvoll pp. Herceg Sándor: Mauthner.

(Magyar fordításban: Budapest, 1895. július hó 5-én. Novák János hentes urnak Pécsét. — Becses levelére válaszolva tisztelettel értesitem, hogy a visszalépést határozottan nem fogadhatom el, mert Ön érdekében már tekintélyes kiadásaim vannak helybérlet címén, továbbá Winterstein úgnök díjai fejében. Herceg ur jelenleg Berlinben van, sziveskedjék azért egy postacsomag szalámit vagy egy sonkát Bartz et Comp. szállító urnaknak Berlinbe küldeni, minden egyebet Herceg ur fog ellátni. — Tisztelettel Herceg Sándor képviselőjében: Mauthner.)

III.

Novák Fleischselcher

Pécs.

2/VII. Berlin. Sendet unbedingt express Ausstellungs Bureau Linden 16. eine kleine Schinken. Werde schon alles ordnen. Drathantwort ob morgen abgeht? — Herceg.

(Magyarul: Novák hentesnek Pécs, 2/VII. Berlin. Okvetlenül küldjön express kiállítási úgnökség, Linden 16. címére egy kis sonkát. Majd mindent elrendezek. Távirati választ kérek, hogy küldi e holnap? — Herceg.)

IV.

Novák Fleischselcher

Pécs.

3/VII Berlin. — Bis Mittags Telegramm entbehrt, müsste feine Selchwaare anschaffen, worauf Ehrendiplom, Kreutz, Goldmedaille prämir. Drathet, ob solche übernehmen kann oder bezahlt aufgetauchte Platzmiete, Provision: achtzig Gulden Spesen. — Herceg.

(Magyarul: Novák hentesnek Pécs. — 3/VII. Berlin. Délig nélkülöztem táviratát. Finom hentes árukat kellene beszerezniem, melyekre díszoklevél, kereszt, aranyérem adatik. Táviratozzon, vajjon ilyeneket átvehetek-e vagy megfizeti a felmerült helybérlet és provizióért a 80 frt költséget. Herceg.)

V.

Novák Fleischselcher

Pécs.

3/VII. Berlin. — Kaufe hier Selchwaare um als Ihrige vorzulegen. Drathbericht ob einverstanden. — Herceg.

(Magyarul: Novák hentesnek, Pécs. — Veszek itt hentesárut, hogy Ön gyanánt kiállítsam. Távirati értesítést kérek, beleegyezék-e. — Herceg.)

Szinte csodálkozott, hogy valaha azt a nyomorult állapot szerethette; elfelejtette, hogy közösen szenvedtek oly hosszú időközön át. Nincs szerelem, melylyel hálátlanság nem járna együtt.

Egész lényét betöltötte az öröm, a remény, hogy naponta, legalább egy percere látni fogja azt szép ifjút, a mint az alamizsnát dob ki neki az ablakon. A fillérekből, melyeket tőle kapott, nyakéket fűzött magának, melyre büszkébb volt, mintha a legdrágább gyöngyör lett volna az és melyet sirva, szeretve csókolgatott egész ejeken át.

Egy napon, midőn igen sokáig maradt a ház előtt, egyszerre csak megnyílt annak kapuja, kilépett rajta az ismeretlen, a ki, miután meggyőződött róla, hogy senki sem látja, sietve kezdett a falu végében levő erdőcske felé haladni és a kintornás leánynak is intett, hogy kövesse őt.

A leány majd megörült a boldogságtól és kintornájára kellett támaszkodnia, hogy el ne szédüljön. De aztán hirtelen felocsudott, futva ment a kerítések mentén és diadalittas szókat hebegett.

Miért intett neki az az ifjú? Mit akar vele? Megsejtette talán szerelmét?

A mint a fák közé értek, az ifjú örült szenvedélylyel zárta őt karjaiba, aztán hevesen, tüzesen megcsókolta ajkait. A leány ingott, azt hitte, hogy mindjárt meghal. Az ifjú pedig, ez egyetlen csók után, visszalökte magától és nevetve futott el tőle.

A leány nem érezte a lökést, nem hallotta a nevetést. Ő csak a csókot érezte ajkain, annak a lángja, tüze gyuladt ki újra! Akkor sem szomorodott el, a mikor egyedül maradt. Az ifjú elment, majd vissza fog térni. Hisz szereti őt, mert karjaiba zárta, mert ajkaival érintette ajkait.

A falu lakói egész éjjel nem aludhattak. Kínéztek az ablakukon, kijöttek a kapukba, szitkozód-

Azt hisszük, ennyi elég annak a bizonyítására, hogy ezeknek az urnaknak a vállalatuk elejétől fogva végig csupa szédelgés, hisz ők akkor is hajlandók voltak kitüntetés adni, mikor valaki ki sem állított. Novák urnak minden esetre meg van az a vigasztalása, hogy legalább az ő szalámija mellett nem szidták a buta magyarokat azok az élmeleseknek nevezett uri emberek, a kiket magyarán csalóknak neveznek.

A mire egyik számunkban már hivatkoztunk, a lyoni osztrák-magyar konzul levelére, a melyből kitűnik, hogy ebben az évben Lyonban még efféle talmi kiállítás sem volt, a következőkben adjuk:

Lyon, le 16. juillet 1895.

Monsieur!

En réponse a votre hon. du 26. Juin a. c. j'ai reçu les informations suivantes de Mr. le Maire de Lyon. Une Exposition d'Alimentation a eu lieu en 1894. a Lyon, laquelle cependant n'a en qu'un caractère privé Le Directeur de cette exposition travaille maintenant — a ce qu'on dit — a l'organisation d'une exposition semblable a St. Etienne.

Agreez etc.

Le Consul.

Bélyegző nyomás.)

Magyarul:

Lyon, 1895. július 16.

Válaszolva f. é. június hó 26 án kelt b. levelére, a következő felvilágosítást nyertem Lyon város polgármesterétől: 1894 ben Lyonban egy tápszer-kiállítás tartatott: mely azonban teljesen magánjellegű volt. Ezen kiállítás igazgatója állítólag egy hasonló kiállítás szervezésén fáradozik jelenleg St. Etienneben.

Fogadja stb.

A Konzul.

Nem győzzük eléggé hangsúlyozni, hogy kíváncsian várjuk a sajtópör megindítását, ami azonban ismerve a Herceg és Mauthner cégnek a téren tapasztalt ismert cselekedeteit, reánk nézve nem lehet veszélyes. csakis rájuk nézve, ha addig az igazságszolgáltatás nem végez velük.

Legközelebb ezzel az ügygyel kapcsolatosan Winterstein urnak itteni élményeiről is be fogunk számolni.

Hirek.

Pécs, 1895. szeptember hó 4.

— (Az új színház megnyitása.) Sokáig kísértett a terv, hogy az új színházat egy ugynevezett theatre parée-val nyitják meg, melyen csak meghívott notabilitások vennének részt. Azóta azonban illetékes helyen jobban megfontolták a dolgot és azt tervezik, hogy az első, ünnepélyes előadáson a nagy közönség is részt vehet, ha előre megváltja a jegyet, a mi persze egy kissé borsos fog lenni.

— (Áthelyezett hivatalnok.) A budapesti porta igazgatóság kebelében a felülről inaugurált rendszerváltozással együtt nagymérvű személyi

tak, átkozódtak... a kintorna fáradhatlanul ontotta a hangokat. Vidám, boldog, mámorító zene özlölt belőle, mely csak időnkint érzékenyedt el. Abba a vén hangszerbe honnan került ez a sok vidámság!

Másnap a fiatal ember nem mutatkozott az ablakban. De a leány nem bankódott a tegnapi mámor után.

A következő napokban sem látta. Seba! A multkori öröm oly sok volt, hogy hosszú ideig élhet belőle.

Csak egy héttel azután halt el a mosoly ajkain, azon a napon, a mikor azt, kit szeretett, a templomból látta kijönni, az ünneplők sorai közt, még díszesebb ruhában mint máskor, a mikor látta, hogy mosolyogva sug valamit egy fehérruhás leánynak, kinek narancs virág-koszoru övezte homlokát.

A faluban nem voltak zenészek, a városból pedig nem hozhatnak a leggazdagabbak sem, mert ez kissé drága mulatság. A lakodalom majd elmúlt volna tánc és dana nélkül.

De a korcsmáros, akinél a lakomát megülték, okos ember volt. Eszébe jutott a „csacsi huga“ és úgy gondolta, hogy az ő kintornája felér egy egész zenekarral. A csavargó leány szivesen játszott pár garasért. Sápadtan, némán állt a falhoz támaszkodva és csak karjai mozogtak, midőn a kintornát forgatta, melyből csak úgy zudultak a keringők, tipegők.

Nagy volt a vigság! A nászvendégek egész éjjel is táncoltak volna, de egyszerre csak, abban a pillanatban, midőn a fiatal férj, a boldogság mámorában lehajolt arájához, hogy csókot nyomjon ajkaira... a kintorna elnémult... az induló, melyet játszott, megszakadt és csak nyögött, nyikorgott. Hiába forgatták, hiába izgatták.

Annak a szegény leánynak a lelke szállt el az utolsó hanggal és a kintorna örökre elnémult.

változások is mentek végbe. Ennek folytán Gröber Gyula pécsi posta- és táviratigazgatósági fitkárt is a központba szolgáltatták be szolgáltatásra, a ki a napokban fog elutazni új állomására.

— **(Aszfaltozzák az irgalmasok utcáját.)** Ma kezdtek meg az irgalmasok utcájában a gyalogjárók aszfaltozási munkálatait, mit nyomon fog követni a kocsiutnak aszfalt-makadással való burkolása. Valóban ideje volt a város főközlekedési vonalába eső ezt az utcát modern burkolattal ellátni, mert a városba látogató idegenek, kiket első utjuk is ezen az utcán vitt keresztül, bizony keserves tapasztalatokat kénytelenek elszenvedni a kijárt, hepe-hupás köveseten való dobáltatás kellemeiből.

— **(Lovagias ügy.)** Megirtuk augusztus hó 27-iki számunkban, hogy több honvédtisztnek a szőlőrci járás főbírájával vadászat közben való illetéktelen megzavartatás miatt afférje támadt, mit még jobban elmérgesített a főbírónak ez ügyre vonatkozólag közzétett hírlapi nyilatkozata. A tisztek ebben a nyilatkozatban személyük ellen irányzott sértést látván, elégtételt kértek a főbírótól, minek következménye a tegnapi délelőtt a Fehérvár-laktanyában véghezment párosviaskodás volt. Erről tegnapi számunkban csak azért nem adtunk hírt, mert eleget akartunk tenni a főbíró ur segédei által előterjesztett ama kérelemnek, hogy tekintettel a bekövetkező kellemetlen következményekre, az ügy legújabb fordulát a nyilvánosság előtt ne szellőztessük. Minthogy azonban a közreműködött segédek maguk közé tettek a „Pécsi Napló“ mai számában egy az ügynek lovagias uton történt elintézéséről szóló nyilatkozatot, a további hallgatásnak semmi értelme sem lenne, s azért közöljük, hogy a sértett tisztek közül a sors-huzás után kijelölt G. K. hadnagy mérte össze kardját a kihívott főbíróval. A viaskodás rövid ideig tartott, mert a főbíró egy mellvágást kapott s a segédek ezzel a párosviaskodást befejeztnek jelentették ki. A sérült a kapott vágás után elájult ugyan, de a kéznél volt orvosi segély csakhamar helyre állította s remélhető, hogy a nem súlyos sérülést is csakhamar kiheveri.

— **(A balokányi tó kiépítése.)** Mint fél füllel halljuk, a budai külvárosi temető háterében levő balokányi tó nem sokára ráismerhetlen lesz: teljesen lecsapoltatik, kitiisztitattik s egy üde vizű, kellemes csónakázó helylyé alakitattik át. Célját akkor érné a szépészeti bizottság, ha a tó partjait parkirozná, sétautakkal látná el, s így a mi szerény balokányiunk néhány év múlva egy kis „városliget“ lenne. Igazán kívánatos volna.

— **(Ha nincs tanító.)** Baánban még a mult tanév végén kiirták a pályázatot az üresedésbe jött tanítói állásra, de bizony hiába, tanító csak nem jelentkezett. A jó baániak mit tehetek egyebet, megválasztották ideiglenesen, hátha egy tanító férjet kap, Ra in er Mária okl. tanítónőt, a ki mint valóságos tanító elfoglalta helyét.

— **(Reform gyermekek vallás oktatása.)** A következő sorok közlésére kértünk fel: A z e v. r e f o r m. vall. iskolai növendékek vallásos oktatása az új tanév beálltával f. hó 12-én a szokott módon kezdetét veszi. Figyelmeztetem tehát a ref. szülőket, hogy iskolakötelek gyermekeiket beiratás végett a reform. lelkészi hivatalhoz (Szigeti külváros, Siklósi országút 4. sz.) fölvezessék; valamint főhivom a gymnáziumi, real- és polgári iskolai reform. vallásos növendékeket és iparos tanoncokat is, hogy beiratkozás végett ugyanott jelentkezzenek. A beiratkozás díjmentes és f. hó 6. 7. továbbá 9. 10. és 11-ik napján mindenkor d. e. 10. órától 12-ig eszközölhető. Pécsen, 1895 szept. 4. Máthé Elek ref. h. lelkész, hitoktató.

— **(Csirke-tolvaj.)** Nehány szigeti külvárosi lakósnak feltűnt, hogy minden reggelre 4—5 csirkéje hiányzik. Hol a legszébb kakasa veszett el egyiknek, hol meg két, három pár fiatal csibéje tűnt el a másikkal viradóra. Törték a fejüket, majd egymásra gyanakodtak, végre az elmúlt napok egyikén a rejtély világos lett előttük. X. Y. éjféli felé ment haza az egyik közeli kocsimárból, mikor is háza közelében kutyáéhoz hasouló vakkantást hall. Mi lehet ez? Belép a kapun, s abban a pillanatban, álló egy vörös róka ugrott át a kerítésen szájában egy gyönyörű csibével. Nem kellett több, másnap lesbe álltak szomszédjával, s nyakon csipték a kellemetlen házi tolvajt. A különösen szép róka példány bármilyen órában megtekinthető X. Y. urnál a szigeti külvárosban.

— **(Tűz Mohácsra.)** Az elmúlt éjjel — mint Mohácsról írják — nagy tűz tartotta félelemben a Mohácsiakat. A belváros közepén ütött ki a veszedelmes vörös kakas s egyik legszebb ház a tűz martaléka lett. A helyszínén megjelent csekély számú tűzoltóság alig tudta meggátolni a tűz láng tovább folyását; majdnem az egész utca áldozatává lett a szerencsétlen tüzeseknek.

— **(A vigyázatlanság áldozata.)** A napokban történt, hogy Serák Péter petárdai lakos sérülést szenvedett fegyverét tisztogatván, ez véletlenül

elsült s az udvaron éppen arra haladó ifju Serákot karján és mellén megsebesítette, úgy hogy ez most orvosi gyógykezelés alatt áll. A fegyverrel való bánásmódnak bizony már annyi áldozata volt, hogy ideje lenne népünket komolyan figyelmeztetni nagyobb elővigyázatra s minden ily vigyázatlanságból bekövetkezett szerencsétlenségnek annak okozóját a fegyvertartástól eltiltani.

— **(Hasug álom.)** — Mond csak, öcsém hiszel-e az álmoknak? Kérde a nagybácsi.

— Nem én.

— No hála istenek, mert épp a mult éjjel álmodtam, hogy ötven forintot akartál tőlem kölcsön kérni.

— Most már a bácsi is láthatja, hogy az álmokban nem lehet hinni, mert nekem legalább is nyolcvan forint kell.

— **(Turós János hagyatéka.)** Turós János málomi atyafi, ki különben tollforgató ember, érezte, hogy már nem sokáig él, összehívta a nagyszámu rokonságot, s végrendeletet csinált.

Nehéz napjaimat — kezdi az agg ember — átéltem, nem vár már más rám, mint a halál kegyetlen órája, mely mindannyiunkat levág. A mi kis vagyonom van, azt nektek hagyom kedves rokonny kebleim, osztozkodjatok meg rajta testvériesen; s emlékezzetek meg néha a ti jó János bátyátokról. S ezzel a fal felé fordult s meghalt.

Volt aztán sirás, virrasztás és fényes temetés. A sok rokon reménykedve a jó örökségen, mindent megtett, hogy az öreg Turós szép végtisztességet kapjon.

Mikor a temetésnek vége volt, összedugták a fejüket a jó rokonok, s keresték az örökséget. Felkutatták az egész házat. Össze dobáltak mindent, de csak nem találtak semmit sem; végre az egyik elkiáltja magát, hátha a pincébe ásta el szegény János bátyánk a nagy örökséget.

Ugy is lett. Rohantak a pincébe, s uram fia egy nagy vasláda tárult szemek elé.

Ehes szemekkel, mint a varjak lepték el a ládát s megtalálták a nagy örökséget.

Egy nyolc tiz méter hosszú kötél feküdt a láda fenekén, mellette egy darab papiros, melyen elég olvashatóan ez volt írva:

„E kötelet hagyom nektek, ti kapzsi, éhes atyafiak. Össze ne vesszitek rajta, mindegyiknek jut belőle annyi, hogy felkőtheti magát.“

— **(Pepi bosszúja.)** A rendőrség előtt megjelent két hölgy. A rendőrség előtt sokszor jelenik meg hölgy, de hát ilyen izgatott ritkán.

— En Burai Jozefa vagyok, — így mutatkozik be az egyik hölgy, kinek az egész lényében van bizonyos emelkedettség.

— En Jeszenczki Pepike vagyok, — selypiti a másik minden emelkedés nélkül.

— És aztán egyszerre szólnak.

— Azt mondja, ellopam a kabátját . . .

— Igen, ellopta . . .

De nekem nem kell a maga rongyos kabátja.

— Tessék felnyitani a ládáját, benne van a kabátom.

Szól a kapitány:

— Nyissák föl a ládát. Eltávoznak egy rendőrrel. Jeszenczki Pepi otthon észreveszi, hogy elvesszett a láda kulcsa.

— Nem baj! — szól a rendőr, feltöröm.

— És feltörte a ládát és kihuzta belőle Jozefa kabátját.

— Ab, ez az én kabátom, — kiáltott Jozefa. Pepi erre lángvörös lett s haragjában, a rendőr jelenlétében úgy arcul vágta Jozefát, hogy szédelegve esett a falnak.

— De ez is a tied, — sziszegte a haragos Pepi.

A rendőr jelentésében az utóbbi jelenetet így örökítette meg:

„Mig én oda adtam a kabátját Burai Jozefának, ki azt mondta ez az enyém, mire Jeszenczki Pepi arcul vágta s azt mondta ez is a tied, mire én azt mondtam: most jöjjön.“

— **(Egy gyermek sírfelirata.)** Egyik somogyvármegyei temetőben egy korán elhunyt ifjunak sírja felett a következő sírfelirat ékeskedik:

Itt nyugszik egy Ökröcske

Ökr Bálintnak gyermeke

Kit az Isten nem engedte

Hogy Ökr legyen belőle.

— **(Sorsolások.)** A Bazilika-sorsjegyek 21. huzása tegnapi volt a közoktatási miniszteriumban. A törlesztési huzásban a következő 26 sorozatszám huzatott ki, melynek összes 2600 nyereszámát egyenkint 6 frttal váltják be: 84 405 900 1581 1810 2367 3089 3121 3143 3247 3257 3493 3605 3784 3998 4391 4513 4554 4857 5250 5362 5695 5788 6379 7033 7901. A főnyeremény 10.000 forinttal esett a 229 sor. 67 ny. sz. sorsjegyre. 1000 forintot nyert 7725 sor. 15 ny. sz. 500 forintot nyert 1614 sor. 90 sz. 5110 sor. 50 sz. 7847 sor. 41 sz.

100 frtot: 138—53 1359—14 1538—51 2260—86 3369—79 3857—85 4340—80 5126—35 5395—39 5967—55 5983—2 6272—100 6915—91. 50 frtot nyertek: 203—40 239—23 273—21 503—42 545—45 953—37 987—27 1452—39 1855—39 2560—16 2744—100 3687—74 4330—24 4376—21 4479—28 4780—21 5628—31 5741—31 6079—57 6492—36 6628—18 6640—75 7205—74 7246—88 7678—6. 25 forintot nyertek: 140—5 213—84 267—85 307—86 409—21 536—55 1042—93 1424—46 1617—86 1787—71 1809—64 2514—57 2560—94 2568—10 2853—100 2964—47 3034—61 3120—45 3203—86 3297—94 3314—15 3394—37 3417—4 3571—55 3614—70 3643—34 3695—70 3710—20 3847—12 3953—2 4098—86 4685—46 4745—96 4756—22 4823—60 5054—5 5216—37 5291—68 5330—7 5737—75 6000—62 6063—58 6480—38 6733—64 6791—18 6944—11 6969—27 7183—18 7495—85 7652—47. — A z o s z t r á k h i t e l s o r s j e g y e k tegnapi huzásánál a következő sorsszámokat huzták ki: 157, 291, 405, 1039, 1299, 1416, 1475, 2070, 2178, 2840, 2858, 3187, 3228, 3286, 3352, 3353, 3506, 4012, és 4115. A 150.000 forintos főnyereményt a 157 sor. 67 szám, a 30.000 frtos második nyereményt a 2070 sor. 1. szám, a 15.000 frtos harmadik nyereményt a 3228 sor. 8. számú sorsjegy nyerte. Ötezer forintot nyerne 415 sor. 40 szám és 1039 sor. 59 szám; 2000 forintot nyerne 219 sor. 12 szám, 3352 sor. 40 szám; 1500 frtot nyerne 415 sor. 9. szám és 3352 sor. 71 szám; 1000 frtot nyerne 1475 sor. 64 szám, 2840 sor. 15 szám, 2858 sor. 12 szám és 3286 sor. 46 szám.

TÁVIRATOK.

— **László főherceg balesete.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) László főherceget az államvasutak mentő kocsiján Budapestre hozták, a hova ma reggel érkezett meg. Szülei vártak rá a perronon és azonnal átszállították a vörös kereszt kórházba. Utközben találkoztak a sétalovaglását végző Fehérvár b. honvédelmi miniszterrel, a ki hozzájuk csatlakozva, mély részvétét fejezte ki. A főherceget a déli vasut pályaudvaráról hordágyon vitték a közeli vörös kereszt kórházba. Délben operálták. Janny főorvos több csontszilánkot távolított el, melyek gyuladást okozhattak volna. Az orvosok tartanak tőle, hogy a lábat amputálni kell. A főhercegen a sebláz már jelentkezett. József főherceg ma délután elutazott, míg Klotild főhercegnő a vörös-kereszt kórházban rendeztetett be magának lakást s szerencsétlenül járt fia mellett ő maga látja el az ápolónői teendőket. József Ágost főherceg nejével együtt ma délután érkezett testvére látogatására.

— **Elítelt törvényszéki bíró.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Érdekes ítéletet hozott Budapestén Császár Edvin járásbíró. Még a mult őszszel történt, hogy Osváth Imre törvényszéki bíró a villamos vasuton indokolatlanul összetűzött Györök Leó rajztanárral. Ez magát megnevezvén, Osváthnak nevére kérdezte. Osváth azt felelte, hogy minden csirkefogónak nem mutatja be magát. Györök Osváthot azonnal a rendőrkapitányság elé állította, mely az ügyet attette a járásbíróshoz. A bíróság, súlyosbításul véve Osváth társadalmi állását, 500 frt pénzbírságra, esetleg 50 napi fogházra ítélte Osváth törvényszéki bírót.

— **Zomboriak a királynál.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Zombor város tegnapi rendkívüli közgyűlést tartott, melyen 8 tagú bizottságot választottak, a mely a polgármester vezetése alatt tisztelni fog ő felségénél Zentán való tartózkodása alkalmával.

— **Letartóztatott község tanácsa.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Belgrádból jelentik: A vranjai prefektus az egész község tanácsot polgármesterestül együtt elfogatta. A polgárság a Biaritzban időző királyhoz tiltakozó táviratot menesztett.

— **A tatai gróf betegsége.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Tatáról jelentik, hogy Esterházy Miklós gróf betegsége súlyosabbra fordult.

Laptulajdonos
SZAUTTER GUSZTÁV

Felolós szerkesztő
PLEININGER FERENC.

TAIZS JÓZSEF
kiad.

Kellő iskolai előképzettségű fiatal ember mint

gyakornok

azonnal alkalmazást nyer

Taussig Zsigmond

bornagykereskedő,
cs. és kir. udv. szállító cégnél.

Ovadékképes segéd-könyvelő

azonnal állandó alkalmazást nyerhet tisztességes javadalmazás mellett. Bővebbet a kiadóhivatalban.

**FÉRFIRUHÁK,
gyermeköltönyök**

őzei idényre

FELÖLTŐK

elegáns divatos kivitelben

kitünő szabással

dus választékban olcsó áron

kaphatók

a ZENTLER-féle

cs. és kir. szab. udvari férfiruha raktárban

**király-utca 1. a városháza át-
ellenében.**

Siptár Lajos

amerikai szőlőtelepén Pécsen

1895. őszén a következő tökéletesen beérett, az alábbi bizonyítvány tanúsága szerint teljesen fajtissta

amerikai vesszők
kerülnek eladásra.

Gyökerező vesszők:

válogatott, nagyrészt ojtásra is alkalmas kitünően meggyökeresedett és szép hajtásokkal:

60.000 drb	Rupestris Monticola	ezrenkint	65.— frt
12.000 "	Rupestris Metallica	ezrenkint	65.— frt
55.000 "	Solonia	ezrenkint	40.— frt
25.000 "	Rupestris selecta (válogatott faj)	ezrenkint	25.— frt
30.000 "	Riparia selecta (válogatott faj)	ezrenkint	20.— frt
	75% portalis	ezrenkint	20.— frt

Síma vesszők 45—50 cm. hosszúak:
60% ojtásra is alkalmas

250.000 drb	Rupestris monticola	ezrenkint	40.— frt
25.000 "	Rupestris metallica	ezrenkint	40.— frt

250.000 drb	Solonia	ezrenkint	25.— frt
50.000 "	Rupestris selecta (válogatott faj)	ezrenkint	12.— frt
40.000 "	Riparia selecta (válogatott faj)	ezrenkint	10.— frt
	75% portalis	ezrenkint	10.— frt

Ojtványok:

15.000 drb	gyökerező fás ojtás kitünően összeforrva rupestris valamint solonia alanyokra nemesített asztali és legjobb borfajok	száz darab	20.— frt
25.000 drb	ojtványokról levágott legfinomabb asztali és borfajú 50 cm. hosszú hazai vesszők	ezer darab	3.— frt

A megrendelések sorban vétetnek elő s míg a készlet tart, teljes mennyiségben szolgáltatnak ki, de

1000 drbnál kisebb megrendelés nem fogadtatik el.

A megrendelésnél 50% előleg küldendő be, s a vételár az átvétel alkalmával egyenlítendő ki. Tavaszi szállításkor ezrenkint 2 frt teleltetési költség is fizetendő.

Vidékre csomagolás és szállítási díj önköltségen számítottatik.

És végül a mikor még a tökéletes fajtisztaságért teljes kezeséget vállalok, bátor vagyok a t. rendelők figyelmét az alábbi bizonyítványra felhívni:

M. kir. szőlészeti és borászati felügyelő Pécsen.

344/1895. szám.

Bizonyítvány.

Mely szerint bizonyítottatik, hogy Siptár Lajos pécsi lakos szőlőbirtokos amerikai szőlővessző-termelő-telepe magas, száraz és köves hegyen fekszenek, miért is a rólok lekerülő amerikai vesszők nem túlvastagok, de annál fásabbak, vékony belűek, sűrű izületűek s tökéletesen megérik, s így könnyen és biztosan gyökeresedők. — Továbbá bizonyítottatik, hogy amerikai szőlőfajai, mint a Vitis Solonia, Rupestris Monticola, Rupestris Metallica stb. teljes fajtisztán vannak telepitve.

Pécsen, 1895. augusztus hó 15-én.

Gábor József s. k.

kir. szőlészeti felügyelő. (Alajos-utca.)

ISKOLAKÖNYVEK.

A főgymnasium, főreáliskola, kereskedelmi, polgári leány és az összes elemi iskolák számára

eredeti bolti áron

valamint papir-, író- és rajzszerk a legjutányosabb áron
kaphatók

Engel Lajos utóda

könyv-, és papirkereskedésében Pécsen, Király-utca 4. sz. az „Aranyhajó” szállodával szemben.

**Iskolakönyvek darabonként 20 krért köt-
tetnek be.**

Minden tanuló ki szükségletét nálam szerzi be egy

csinos ajándékot kap.